

1. KÄÄPA PÕHIKOOLI KARJÄÄRIÕPETUSE AINEKAVA

4. klass

Ainevaldkonna kuuluvus

Ainevaldkonda kuulub karjääriõpetus, mida õpitakse 4. klassis valikainena.

Karjääriõpetuse nädalatundide jaotumine on järgmine:

4. klass – 1 nädalatund, kokku 35 tundi õppeaastas

Kääpa Põhikooli ainekavas esitatakse:

- üldpädevused
- õppe- ja kasvatustöö eesmärgid
- õppesisu ja taotletavad õppetulemused
- ainetevahelised lõimingud
- hindamise nõuded
- füüsiline õppekeskkond

Karjääriõpetuse üldpädevused:

Õpilane:

- teadvustab oma huvisid, võimeid ja oskusi, mis võimaldavad adekvaatse enesehinnangu kujunemist
- arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisoskust
- arendab soovi ja oskust endale eesmäärke seada ja nendeni jõudmiseks tegutseda
- tutvub erinevate elukutsetega

Enesetundmine ja selle tähtsus karjääri planeerimisel

Ainekava I mooduli maht on 11 tundi

Eesmärgid:

- Enesetundmine aitab kujundada enesekohaseid ja sotsiaalseid oskusi.
- Õpilane õpib ennast tundma.
- Oskab ennast ja teisi iseloomustada.
- Arenevad suhtlemis- ja õpioskused.
- Omandatud teadmised ja oskused aitavad ennetada koolist väljalangevust.

Põhimõisted:

Emotsioonid, enesehinnang, huvid, isiksus, iseloom, motivatsioon, võimed, väärtused.

4. klassi lõpetaja õpitulemused

Õppesisu ja -tegevus

- Õpilane analüüsib enda isiksust
- Teadvustab oma tugevaid ning nõrku külgi ja seostab neid erinevate elukutsetega
- Õpilane oskab teha koostööd
- Õpilane teadvustab oma ja teiste temperamendi omadusi ja oskusi.
- Õpilane oskab kirjeldada tundeid.
- Õpilane oskab ennast ja kaaslast iseloomustada.
- Õpilane teab huvialade mitmekesisust, oskab arvestab kaaslaste arvamusega.
- Õpilane mõistab väärtussüsteeme, vajadusi ja nende seost töömaailmaga.
- Õpilane teadvustab, et inimeste võimed on erinevad.

PÄDEVUSED:

- Õpilane teadvustab oma

Isiksuseomadused: temperament ja iseloom
 Karjääriõpetuse käigus suunatakse õpilast arendama teadlikkust iseendast: milline on tema temperamenditüüp, iseloomuomadused.

Isiksuseomadused: väärtused, vajadused, emotsioonid

Väärtussüsteemi kaudu õpib inimene tähtsustama olulist ja eristama seda ebaolulisest. Õpingud ja töötamine on elus tähtsal kohal ning seda saab karjääriõpetuse kaudu rõhutada.

Näidatakse, et on oluline väärtustada põhilist (nt sõprus, perekonna turvalisus, eneseteostus). Nii positiivsete kui ka negatiivsete tundmuste väljendamine on loomulik. Negatiivsete emotsioonidega on võimalik hakkama saada, kui neid õpitakse juhtima.

Isiksuseomadused: võimed, huvid ning üld- ja erioskused

Õpitakse tundma enda võimeid. Näiteks kas õpilasel on ülekaalus keelelised võimed või matemaatilised võimed. Oluline on suhtlemisioskuse arendamine. Koolis on oluline kasutada võimalusi huvidega tegelemiseks, sest huvitegevusest võib kasvada välja eriala ja õnnestunud tööalane karjäär.

Minapilt ja enesehinnang

Minapildi tundmine toetab noore inimese väljakujunemist ja eneseteostust. Kõik teadmised enda kohta on aluseks minapildile ja enesehinnangu kujunemisele. Selles vanuses õpilaste enesehinnang on veel väga habras ja vajab väljakujunemisel toetust ning julgustust. Siinjuures on oluline rõhutada, et igäüks teeks valiku enda võimete ja huvide järgi, mitte ei kuulaks sõpru.

<p>väärtushinnanguid ja oskab neid eakohaselt põhjendada.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane teadvustab oma väärtushinnanguid ja oskab neid põhjendada. • Õpilane mõistab, miks on oluline osata ennast analüüsida. • Õpilane tahab juhtida oma õpiprotsessi, tuginedes eneseanalüüsile. • 	
<p>Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine ning selle tähtsus karjääri planeerimisel</p> <p>Ainekava II mooduli maht on 12 tundi</p> <p>Eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erinevate elukutsete tundmine soodustab sobivate valikute tegemist • Õpilane teadvustab oskuste olemasolu seost töömaailma vajadustega. • Õpilane teadvustab, et juurde õppida on võimalik igas vanuses. <p>Põhimõisted:</p> <p>Amet, eriala, elukestev õpe, kutseharidus, tööturg, tööjõud, töötü, üldharidus.</p>	
<p>4. klassi lõpetaja õpitulemused</p>	<p>Õppesisu ja -tegevus</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane tunneb erinevaid ameteid, oskab neid kirjeldada. • Õpilane teab, milliste elukutsete esindajatel on võimalus leida tööd kodukohas. • Õpilane teadvustab võimalust õppida erinevates koolides sh ka välismaal. • Õpilane oskab leida töökuulutusi ja leida sealt infot. • Õpilane teadvustab, et tulevik toob kaasa uued ametid. • Teadvustab ennast tulevase töötajana; • Teab haridustee jätkamise võimalusi, tunneb Eesti haridussüsteemi 	<p>Tööturg, erinevad elukutsed</p> <p>Tänapäeva tööturg on pidevas muutumises. Erialad ja ametid muutuvad. Õpilased saavad karjääriõpetuse käigus ettevalmistuse, et oma tööelu jooksul toime tulla mitmete rollidega (ka töötuna).</p> <p>Kõigis majandussektorites on suurenenud nõudlus heade ja mitmekülgsete kutseoskustega (nt oskab telereid parandada, hästi suhelda, hästi autot juhtida ja valdab võõrkeeli) töötajate järele.</p> <p>Elukutsete esindajad kodukohas ja Eesti Vabariigis</p> <p>Õpilane teab, kuidas nende kodukohas elatist teenitakse. Kas on ka neid, kes töötavad välismaal? Uuritakse suuremate ettevõtete</p>

<p>PÄDEVUSED:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane väärtustab ennast tulevase töötajana. • Õpilane oskab seostada üldkehtivaid moraalinorme töötajatele esitatavate nõuetega. • Õpilane väärtustab koostööoskusi. 	<p>käekäiku. Käiakse õppekäigul vanemate töökohas. Õpilane oskab näha ja analüüsida, kuidas erinevate elukutsete ja ametitega kaasnevad erinevad ülesanded, vastutus, oskused, töötingimused jms. Missuguste ametite esindajad on Eestis kuulsad, milliseid me tunneme?</p> <p>Muutuv tööjõuturg: tööjõuturu nõudlus elukestev õpe, töömotivatsioon, meie huvialad</p> <p>Tööjõuturg võib olla olenevalt ajast erinevas arengujärgus: perioodid, mil valitseb tööjõupuudus, võivad vahelduda tööpuuduse perioodidega. Õpilased teadvustavad hariduse omandamise olulisust. Samuti rõhutatakse oma huvialadega tegelemise tähtsust. Elu jooksul võib inimene juurde või ümber õppida ja omandada hoopis uue eriala. Rääkides põhjustest ehk motivaatoritest, miks inimesed töötavad, mõeldakse enamasti ennekõike järgmist: palk, füüsiline ja emotsionaalne kliima ettevõttes. Karjääriõpetuse käigus õpitakse tähtsustama sisemist motivatsiooni, sest oluline on, et töö meeldiks. Teadvustatakse tervise ja elukutse valiku seost.</p> <p>Haridustee</p> <p>Õpilane saab karjääriõppe käigus teada, millise taseme haridus on tal praegu ja põhikooli lõpetades. Tähtis on noortele näidata hariduse jätkamise võimalusi ja tutvustada haridussüsteemi, et noor teaks, millised õppimisvõimalused on ja millistele inimestele need sobivad. Noor saab haridusteed pärast põhikooli jätkata</p> <ul style="list-style-type: none"> • üldkeskhariduse suunal, • kutsekeskhariduse suunal, • täiskasvanute gümnaasiumis. <p>Õpilased teadvustavad karjääriõpetuse käigus, et paljud teadmised, mis omandatakse väljaspool kooli või huvitegevuse käigus, võivad olla abiks erialavalikul ja tulevases</p>
---	--

	<p>tööelus.</p> <p>Õpilased õpivad analüüsima enda valikuid selle alusel, millised õppeained neile rohkem ja ka vähem huvi pakuvad ning millistes õppeainetes on neil paremad teadmised.</p> <p>Õpilase hinnang peaks olema realistlik, et ta ei ehitaks õhulosse või ei alahindaks ennast.</p> <p>Noorte tähelepanu tuleks juhtida sellele, et heade tulemuste saavutamine koolis aitab tänu tööharjumusele ja saavutustahtele soovitud tulemusteni jõuda ka töös.</p>
<p>III Planeerimine ja otsustamine</p> <p>Ainekava III mooduli maht on 12 tundi</p> <p>Eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilane õpib tegema tööde tegemisel plaane. • Õpilane teadvustab, et karjääri on võimalik planeerida. • Õpilased õpivad tegema otsuseid. • Kujuneb oskus kasutada karjääriinfo materjale. • Õpilane teadvustab õppeainete seost elukutsetega. • Õpilane analüüsib rolle, mida inimesed elus täidavad. • Põhimõisted: <p>Karjäär, karjääriplaneerimine, karjääriinfo, plaan, edu, õpimotivatsioon.</p>	
<p>4. klassi lõpetaja õpitulemused</p>	<p>Õppesisu ja -tegevus</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Õpilane kasutab eale sobivaid karjääriinfoallikaid, oskab kirjeldada endale meeldivat tööd. • Õpilane oskab määratleda iseenda valikuid, teab oma eelistusi. • Oskab hinnata tegevusi oma igapäeva elus. • Õpilane teab erinevate rollide olulisust elus ja on valmis elurollide arenemiseks, muutumiseks. • Teab karjääriplaneerimise põhimõtteid ja arvestab nendega; • suudab teha erinevaid otsuseid; • Omab teadmisi ja oskusi isikliku karjääriplaani koostamiseks; • teadvustav oma vastutust karjääri planeerimisel. 	<p>Motivatsioon, eelistused</p> <p>Õpilane oskab teha valikuid ja oskab oma valikuid põhjendada.</p> <p>Ta teab, mis talle meeldib. On motiveeritud tegelema talle meeldivate asjadega. Õpilane oskab näha, kui paljud tööalased tegevused ja elukutsed on seotud mingi õppeaine või huvialaringiga.</p> <p>Plaan. Planeerimisvõime</p> <p>Oskab koostada õppimisel tegevuskava. Õpib jaotama aega õppimise, huvitegevuse ja vaba aja vahel. Teadvustab, et karjääriplaneerimine võib alata varakult.</p> <p>Otsuste tegemine</p> <p>Otsuste tegemine klassi ühisürituste korraldamisel. Mis meie otsuseid mõjutavad? Vastutus oma otsuste tegemise eest.</p>

	<p>Elurollid</p> <p>Karjääriplaani koostamine Õpilane teab selgemalt oma unistusi ning oskab näha läbi oma unistuste ka reaalsel elu. Omab soove seada endale edasivii vaid eesmä rke. Teadvustab, et kasutada on võimalik erinevaid karjääriinfoallikaid.</p>
--	---

Lõiming

Õpilased teadvustavad endale oma ainealaseid huve, võimeid, oskusi ja isiksuslikke eripärasid.

Matemaatika

Õpitakse koostama pere eelarvet, arvestatakse ja võrreldakse palkasid, tutvutakse maksusüsteemiga. Matemaatikas omandatakse oskus lugeda statistilisi andmeid, graafikuid, tabeleid, diagramme ja jooniseid.

Eesti keel

Õpitakse ajakirjandusest ja meediast tähele panema ja kuulama tööpakkumisi. Leidma nendest vajalikku infot. Viiakse läbi rollimänge. Jutustatakse huvitavatest elukutsetest. Õpilased analüüsivad iseloomujooni, huve, võimeid, väärtusi, vajadusi, oskusi ja lemmiktegevusi. Õpitakse eesmä rke püstitama ja oma tööd planeerima. Õpitakse esinema.

Loodusõpetus

Tutvutakse mitmete erinevate elualadega seotud elukutsetega (arst, astronoom, astronaut jne) Jälgitakse loodust ja tehakse sinna õppekäike. Õpitakse koostööskust, vajaliku materjali leidmist, analüüsioskust ja esitlusoskust.

Kunst

Joonistatakse erinevate elualade esindajatest pilte. Tutvutakse kunstniku elukutsega. Räägitakse kuulsatest kunstnikest.

Füüsiline õpikeskkond

1. Kool korraldab õppe klassis, kus on tahvlile joonestamise vahendid, kasutada õpetaja sülearvuti ja projektor.
2. Kool võimaldab vajaduse korral kasutada arvutiklassi, kus on internetiühendusega arvuti iga õpilase kohta ja üks interaktiivne tahvel. Arvutit kasutatakse nõutavate oskuste harjutamiseks, seoste uurimiseks ja hüpoteeside püstitamiseks ning esitlustehnikat seoste visualiseerimiseks (sh dünaamiline geomeetria).

3. Kool võimaldab töölehtede paljundamise.

Hindamine

Karjääriõpetuse õpitulemuste saavutamisel on kõige olulisem roll õpilase **enesehindamisel**. Õpilase teadmisi ja nende rakendamise oskust ning üldpädevuste saavutatust hinnatakse suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega.

Kujundav hindamine toimub pidevalt, kogu õppeprotsessi vältel kas tagasiside andmisena, juhendamisenä või arutelu, mängu, töölehe täitmise, rühmatöö juhendamise vms tegevuse ajal. Õpilaste hoiakuid, tõekspidamisi ja õpiharjumusi võiks kujundada ehk siis kujundavalt hinnata kõigi karjääriõpetuse õpitulemuste saavutamisel. Karjääriõpetuse käigus ei hinnata õpilase hoiakuid ega väärtusi, vajaduse ja võimaluse korral antakse õpilasele nende kohta tagasisidet. Kursuse jooksul koostab õpilane personaalse õpimäpi, millesse kogub ainega seotud materjalid. Selles sisalduvad õpiülesanded võivad olla tehtud kas üksi või rühmatööna.